

Toimielin: Kaupunginhallitus

Tulosalue: Elinvoima- ja omistajaohjaus

Tilivelvolliset: Kaupunginhallituksen jäsenet, kaupunginjohtaja, elinkeinopäällikkö ja maankäyttöpäällikkö

Tulosityksiköt:

Elinvoima- ja omistajaohjaus

Viestintä

Elinkeinotoiminnan edistäminen

Kaavoitus ja maankäyttö

Toiminta-ajatus

Kunnan tärkeimmät tehtävät ovat alueen elinvoiman ja hyvinvoinnin edistäminen. Elinvoiman edistämiseksi tarkoitetaan tässä yhteydessä elinkeinojen toimintaedellytysten edistämistä. Elinvoiman parantamiseen tähtäävillä toimenpiteillä pyritään verotulopohjan kasvattamiseen, uusien työpaikkojen luomiseen ja olemassa olevien säilyttämiseen.

Kiteen kaupunkistrategia valtuustokaudelle 2022–2025 hyväksyttiin valtuustossa 16.5.2022 (päivitetty 17.5.2024). Elinvoiman kehittymiselle on asetettu strategiassa kunnianhimoiset tavoitteet, joiden toteuttamiseen liittyvät infrahankkeet ovat käynnistyneet.

Elinvoiman- ja omistajaohjauksen tulosityksikkö vastaa alueellisesta yhteistoiminnasta, jakaa yritysten kehittämistukia ja avustuksia sekä hallinnoi kaupungin omaisuutta.

Elinkeinotoiminnan edistämisen tulosityksikkö on keskeinen toimija kaupungin omien projektien ja hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Laajemmin tarkasteltaessa elinvoiman edistämisen tavoitteet ovat samat kuin elinvoima- ja omistajaohjaus tulosityksiköllä, mutta toiminnan taso on enemmän projekti- ja hankeperustainen perustuen ulkoiseen hankerahoitukseen. Tähän tulosityksikköön sisältyy myös matkailun edistäminen.

Viestinnän tulosityksikkö vastaa viestinnän ylläpidosta ja kehittämisestä sekä huolehtii ajantasaisesta päätöstiedottamisesta. Lisäksi se tukee Kiteen mielikuvan ja brändin kehittämistä myönteisempään suuntaan kaupungin monipuolisen tiedottamisen kautta. Viestintä tarjoaa toimialoille sisäisiä palveluja, jotka tukevat henkilöstöä sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä.

Kaavoituksen ja maankäytön tulosityksikön tehtävänä on kaupungin maankäytön suunnittelu ja toteuttaminen maapoliittisen ohjelman ja muiden linjausten mukaisesti.

TALOUDEN JA TOIMINNAN TOTEUTUMINEN 2025

Talous

Elinvoima- ja omistajaohjauksia tehtäviä järjesteltiin uudelleen vuoden 2025 aikana, kun kokoaikainen maankäyttösihteeri aloitti tehtävässään kesäkuun alussa. Entinen viestintäpäällikkö siirtyi uusiin tehtäviin maaliskuussa ja nykyinen viestintäpäällikkö aloitti tehtävässään kesäkuun alussa.

Vuoden 2025 aikana elinvoimaa vahvistavat infrahankkeet etenivät suunnitelmien mukaisesti. Puhoshallin nykyaikaistaminen tuotannollista toimintaa varten pysyi aikataulussa. Narskuttelu Oy ja Nordic Freeze Dry Oy aloittivat toimintansa remontoituissa tiloissa ja Aisti Corporation Oy:lle osoitettujen tilojen muutostyöt käynnistyivät kesällä 2025.

Kiteen kaupunki

Maakunnan merkittävimpiin infrahankkeisiin kuuluva Bioter-hanke eteni alkuperäistä aikataulua nopeammin ja työt valmistuivat pääosin jo vuoden 2025 loppuun mennessä. KME Oy:n toiminnan aloittamista bioterminaalialueella juhlistettiin marraskuussa.

Merkittävänä voidaan pitää myös marraskuussa solmittuja sopimuksia brittiläis-norjalaisen Scale42 yrityksen kanssa. Kyseiselle yhtiölle vuokrattiin määräajaksi noin 10 hehtaarin määräala datakeskuksen suunnittelua ja toteutusta varten. Sopimusten mukaisesti ennen rakentamisen aloittamista määräala myydään yritykselle. Alustavan arvion mukaan toteutuessaan investointi on noin 400 miljoonan euron suuruinen. Datakeskuksen suunnittelu etenee määrätietoisesti ja tilannekuva päivitetään vähintään kahden viikon välein.

Yhteistyömalli Kiteen kaupungin toimijoiden ja Business Joensuun välillä on rakentunut sujuvaksi ja toiminta on ollut tuloksellista.

Kehittämishankkeista Saimaa European Region of Gastronomy -koordinaatiohanke, Saimaa Lautasella -hanke, SMEOrigin-projekti – Elintarvikkeiden alkuperämerkintöjen hyödyntäminen, kansainvälinen ”policy learning” -hanke päättyivät vuoden 2025 aikana. Vastuullinen yritystoiminta Pohjois-Karjalassa -hankkeen, Ilmastokestävä P-K 2030 -hankkeen, EXPRESS – European regions promoting renewable energy selfsufficiency -hankkeen sekä Bioter – Kestävien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittäminen -hankkeen toteutukset jatkuvat vielä vuonna 2026.

Talousarviosuunnittelun 2025 jälkeen uusina kehittämishankkeina alkoivat vuonna 2025 Keski-Karjalan pyörämatkailureittien tuotteistamishanke ja AKKE-esiselvityshanke Kiteen Puhoksen entisen saha-alueen kehittämismahdollisuuksista.

Vuoden 2025 aikana Kiteen pääsi valtakunnallisesti esille useilla teemoilla kuten datakeskuksella, Sailmet-yrityksen tulolla ja Puhoksen teollisuusalueen kehittämisellä. Kiteen matkailu- ja elintarvikeala saivat kattavasti näkyvyyttä Hellapoliisin Makumatka tv-sarjan kautta, jossa vierailtiin useissa kiteeläisissä kohteissa. Samalla tavalla toteutettiin kahden saksalaisen toimittajabloggaajan vierailu Kiteen alueella, jolloin heillekin tarjottiin kattava valikoima alueen kärkiyrityksiä uutisoinnin kohteeksi.

Kiteen koko aluetta nostettiin esiin tapahtumamarkkinoinnin kautta ja samalla myös yli kymmenen suurinta tapahtumaa valokuvattiin. Näkyvyyttä uudistettiin myös siten, että tapahtumajärjestäjiä kannustettiin Pohjois-Karjalan tapahtumakalenterin käyttöön.

Näkyvyyttä saatiin myös ”Elinvoima-yksikön” kanssa toteutetulla matkailulehdellä. Koti-Karjala -lehden kanssa jatkettiin perinteistä yhteistyötä mm. kolmen teemalehden osalta. Videotuotantoja toteutettiin itse somevideoina. Eniten katselukertoja sai saksalaisten bloggaajien vierailusta tehty video, jolla oli katsojia yli 60 000.

Vuonna 2025 valmistui useita kaavaprosesseja, jotka tukivat sekä ranta alueiden että taajamarakenteen kehittämistä. Pyhäjärven rantaosayleiskaavan muutos Syrjäsalmessa saatiin valmiiksi, ja kaava tuli voimaan 12.2.2025. Oriveden rantaosayleiskaavan muutoksessa Kinnulan alueen luonnosvaiheen kaavaehdotus valmistui ja asetettiin nähtäville 10.12.2025. Myös Kiteen keskustan asemakaavan osa alue 1 eteni vuoden aikana luonnosvaiheeseen. Vuonna 2025 käynnistettiin lisäksi Puhoksen/Suorlahden teollisuusalueen asemakaavan laatiminen. Lisäksi päätettiin aloittaa Tolosenmäen asemakaavan päivittäminen Vt 6:n kohdalla sekä Kesälahden kirkonkylän rautatiealueen asemakaavan muutos.

Toimintatuottoja kertyi yhteensä 417 000 euroa, josta 148 000 euroa muodostui sisäisestä myynnistä ja 155 000 euroa elinvoimahankkeiden rahoituksista.

Toimintakulujen toteuma oli 2,5 miljoonaa euroa. Yhteistoimintaosuudet olivat yhteensä 1,0 miljoonaa euroa, josta ympäristöterveydenhuollolle maksettiin 366 000 euroa, Business Joensuu Oy:lle 284 000 euroa,

Pohjois-Karjalan maakuntaliitolle 200 000 euroa ja Maaseutupalveluille 119 000 euroa. Henkilöstökuluja kertyi 406 000 euroa. Avustuksia maksettiin yhteensä 352 000 euroa, josta Kiinteistö Oy Kesälahden Vuokratalojen osuus oli 330 000 euroa. Rakennusten purkamiseen käytettiin 126 000 euroa.

Tulosalueen toimintakate oli -2 054 901 euroa, mikä oli noin 445 000 euroa talousarviota parempi. Talousarvion alittuminen johtui toimintakulujen ennakoitua pienemmästä toteumasta.

Toimintakulujen alitus oli noin 431 000 euroa. Alitus muodostui seuraavista eristä: kaavoitustöiden kustannukset jäivät noin 162 000 euroa arvioitua pienemmiksi. Yhteistoimintaosuuksiin varattu määräraha alittui 164 000 euroa, koska Keski-Karjalan Jetina ry palautti 46 000 euroa kuntarahaa ohjelmakaudelta 2014–2020 ja elinkeinotoiminnan edistämisen hankkeisiin varattua määrärahaa ei käytetty kokonaisuudessaan. Lisäksi tiedotus- ja markkinointipalveluiden kustannukset alittuivat noin 130 000 euroa.

Toimintatuotot toteutuivat noin 255 000 euroa vertailuvuotta suurempina. Sisäisten palvelujen myynti kasvoi noin 140 000 euroa ja hankerahoituksia tuloutui noin 74 000 euroa enemmän kuin vertailuvuonna.

Toimintakulujen vertailussa on huomioitava ympäristöterveydenhuollon maksuosuuden (336 400 euroa) siirtyminen elinvoima- ja omistajaohjauksen tilinpäätökseen vuonna 2025. Muutoksen huomioiden toimintakulut laskivat noin 68 000 euroa.

210 Elinvoima ja omistajaohjaus	TP 2024	TA 2025	TA-muutos 2025	TA + muutos 2025	TP 2025	Tot %
Tuotot	161 497	403 009	0	403 009	416 956	103,5
Kulut	-2 203 422	-4 053 009	1 150 000	-2 903 009	-2 471 857	85,1
* Toimintakate	-2 041 925	-3 650 000	1 150 000	-2 500 000	-2 054 901	82,2
* Valtuustoon nähden sitova taso						

Palvelujen tuottamistapa ja -kustannukset

	TP 2024	TA 2025	TA-muutos 2025	TA + muutos 2025	TP 2025	Tot %
Henkilöstökulut €	-397 667	-388 328	0	-388 328	-406 180	104,60
Palvelujen ostot € (ulk.)	-1 051 941	-2 690 522	650 000	-2 040 522	-1 633 423	80,00

Toiminnan tavoitteet

YRITTÄMINEN JA ELINKEINOTOIMITA			
Strateginen toimenpide:			
<i>Monipuolistamme yritysten tukemista tarjoamalla asiantuntijatukea kasvuhaluille ja kansainvälistyville yrityksille – Kitee houkutteleva paikka kasvavalle yritykselle.</i>			
	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma
Elinvoima ja omistajaohjaus, elinvoimatyön osa-alue	Rakennamme vuoden 2025 aikana elinvoimaa tukevan työllisyyden ekosysteemimallin yhteistyössä työllisyysalueen, Business Joensuun ja alueen yritysten kanssa.	Kiteellä toimivien yritysten kokonaisliikevaihto. Tavoitteena nouseva trendi vertailuvuosien välillä. - Pohjois-Karjalan Trendit 2/2025 mukaan 1.-6.2025 yritysten	

	<p>Terävöitämme yhteistyötä elinvoiman vahvistamiseksi Kiteen kaupungin ja Business Joensuun asiantuntijoiden kanssa.</p>	<p>kokonaisliikevaihto väheni - 2,2 %. Koko vuoden liikevaihdon kehitys on tiedossa loppukevästä 2026.</p> <p>Työvoiman määrä Ely:n tilaston mukaan. Tavoitteena vähenemisen hidastuminen vertailuvuosien välillä.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Työvoiman määrä on lisääntynyt 14 henkilöllä (v. 12/2024: 3 672 ja v. 12/2024: 3 686). <p>Teollisten työpaikkojen määrän lisääntyminen. Nouseva trendi vertailuvuosien välillä. Tavoitteen toteutuminen mahdollista Puhoksen investointien valmistuttua.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teollisten työpaikkojen määrä on tiedossa aikaisintaan loppukevästä 2026. Alustavat arviot ennakoivat teollisten työpaikkojen määrän vähentyneen 	<p style="text-align: center;"></p> <p style="text-align: center;"></p>
--	---	--	---

Strateginen toimenpide:

Terävöitämme kärkiviestejämme viestinnässä ja markkinoinnissa

	Toimenpide	Mittari	Toteuma
Viestintä	<p>Tuotamme videoita, joiden tavoitteena on uusien yritysten ja asukkaiden saaminen Kiteen talousalueelle. Uuden Aimo alueen ja Puhoksen Bioter -hankkeen brändityössä myös videotuotanto mukana</p>	<p>Videosarjalla vähintään 1 000 latausta per jakso ja osa latauksista tapahtuu Kiteen talousalueen ulkopuolelta.</p>	<p style="text-align: center;"></p>
Viestintä	<p>Yhteistyön lisääminen eri medioiden kanssa sekä paikallisesti, että valtakunnallisesti.</p>	<p>3-4 valtakunnallista juttua vuoden 2025 aikana.</p>	<p style="text-align: center;"></p>

IHMISET JA YHTEISÖ

Strateginen toimenpide

<i>Vahvistamme kuntalaisten osallisuutta ja vuorovaikutusmahdollisuuksia viestintää kehittämällä. Tuemme yhteisöllisyyskehitystä kumppanuuksilla ja nostamalla alueiden ja kylien viestiä esiin kaupungin viestinnässä, suhtaudumme positiivisesti eri toimijoiden aktiivisuuteen ja uusien toimintamallien kehittämiseen</i>			
	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma
Viestintä	Rakennamme mallin, joka mahdollistaa yhdistysten ja kylien viestin kanavoitumisen Kiteen kaupungin viestintäkanavien kautta.	Viestintämallin valmiusaste: 2025 toimintamallin testaus ja osa keskeisistä toimijoista mukana; 2025 pääosa keskeisistä toimijoista mukana; 2025 kaikkien hetkiset keskeiset toimijat mukana; 2026 toteutetaan mallin toimivuuden arviointi ja tehdään tarvittavat muutokset; 2026 loppuarviointi.	
Strateginen toimenpide:			
<i>Vaikutamme väestörakenteeseen: tuemme koulutus- ja työperäistä maahanmuuttoa, markkinoimme kaupunkia muuttajille, edistämme koulutus- ja työmahdollisuuksien rakentumista ja kaavoitamme houkuttelevasti</i>			
	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma
Kaavoitus ja maankäyttö	Houkutteleva, etukäteispainotteinen kaavoitus. Kiteen keskustan asemakaavan laatiminen	Kaavaluonnos nähtävillä vuonna 2025; kaavaehdotus nähtävillä 2025, voimaantulo 2026.	
Strateginen toimenpide			
<i>Vahvistamme kuntalaisten osallisuutta vuorovaikutusmahdollisuuksia ja viestintää kehittämällä.</i>			
	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma
Kaavoitus ja maankäyttö	Vuorovaikutussuunnitelman valmistelu kaavoituksen viestinnän selkeyttämiseksi ja tehostamiseksi.	Vuorovaikutussuunnitelman laatiminen aloitetaan vuonna 2025. Toteutuu/ei toteudu.	
ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN – TOIMIALAT			
Strateginen toimenpide			
<i>Suunnitelma teollisuuskiinteistöjen ja -alueiden kehittämistarpeista ja toimenpiteistä</i>			
	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma
Kaavoitus ja maankäyttö	Päivitetään maapoliittinen ohjelma.	Toteutuu/ei toteudu. (Toteutuu vuonna 2026)	
	Tehdään selvitys teollisuusalueiden kehittämistarpeista yhteistyössä elinvoima-asiantuntijoiden kanssa.	Valmistunut vuonna 2025.	

Luettelo projekteista

Projektin nimi	Hallinnoija	Kesto	Tavoitteet
Saimaa European Region of Gastronomy -koordinaatiohanke	Etelä-Savon maakuntaliitto	1.8.2023 - 31.5.2025	Saimaa ERG -juhlavuoden 2024 aikana Saimaan alue nostetaan näkyvästi esille kansainväliset mitat täyttävänä matkailukohteena ruokamatkailun ja kulttuurin keinoin
Vastuullinen yritystoiminta Pohjois-Karjalassa -hanke	Pohjois-Karjalan Yrittäjät ry	1.6.2023-31.5.2026	Tavoitteena on vastuullisuus megatrendien merkityksen, vaatimusten ja mahdollisuuksien avaaminen kaikille yrittäjille
Ilmastokestävä P-K 2030 -hanke	Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	1.1.2024-31.5.2026	Kehittää kuntien ilmasto-, energia- ja kiertotalousosaamista ja vakiinnuttaa nämä osaksi kuntien jokapäiväistä työtä. Tavoitteena on myös vauhdittaa alueen elinkeinoelämän kestävä kasvua
Saimaa Lautasella -hanke	Savonlinnan Seudun Matkailu Oy	1.10.2023-30.9.2025	Luoda uusia ruokatuotteita ja -palveluja, kasvattaa niiden kysyntää ja tunnettuutta, parantaa paikallisten raaka-aineiden hyödyntämistä horeca-alalla sekä kasvattaa yritysten osaamispääomaa ruokatuotteissa ja -matkailussa
SMEOrigin-projekti – Elintarvikkeiden alkuperämerkintöjen hyödyntäminen, kansainvälinen ”policy learning” -hanke	Savonlinnan Hankekehitys Oy	1.3.2023-31.5.2027	Tehostaa elintarvikkeiden suojattujen maantieteellisten alkuperämerkintöjen (esim. Puruveden muikku) hyödyntämistä liiketoiminnassa
EXPRESS – European regions promoting renewable energy selfsufficiency -hanke	Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	1.3.2023-1.3.2027	Kasvattaa alueiden energiaomavaraisuutta ja uusiutuvan energian osuutta energian tuotannossa kahdeksan kumppanimaan yhteishankkeessa
Bioter – Kestävien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittäminen	Kiteen kaupunki	1.2.2024-31.5.2026	Puhoksen bioterminaali ja teollisuusalue kiinnostaa yrityksiä sijoittumaan, hyödyntämään ja kehittämään tulevaisuuden vihreän teollisuuden ja logistiikan ekosysteemiä, joka hyödyntää älykkään infran ja uusiutuvan energian ratkaisuja toiminnassaan.
Monipaikkaisten Pohjois-Karjala -Potentiaalipuheista tekoihin	UEF, pilotit: Kiteen kaupunki, Nurmeksens kaupunki, ...	1.8.2024-31.3.2026	Maakunnallisten toimintatapojen kehittäminen ja testaaminen monipaikkaisten tavoittamiseksi, juurruttamiseksi sekä heidän osaamisensa ja toimijuuden hyödyntämiseksi paikallisesti ja alueellisesti. Kiteen kaupungilla

Projektin nimi	Hallinnoija	Kesto	Tavoitteet
			pilotti 2: Etätyöpisteiden kehittäminen houkutteleviksi ja näkyviksi.
Keski-Karjalan pyöräreittisuunnitelman laatiminen	Keski-Karjalan Jetin ry, Kiteen kaupunki kumppanina toteutuksessa	11.9.2024-31.12.2025	Hankkeessa valmistellaan Keski-Karjalan alueen yhdistävä ja muihin maakuntiin luontevasti yhdistyvä sekä palveluiden saatavuuden huomioiva pyöräreittisuunnitelma.